विकिस्रोतः

ദേവീഭാഗവതപുരാണമ്/സ്കന്ധഃ 01/അധ്യായഃ 18

< ദേവീഭാഗവതപുരാണമ് | സ്കന്ധഃ 01

ജനകോപദേശവർണനമ്

സൂത ഉവാച..

സൂത ഉവാച

ശ്രുത്വാ തമാഗതം രാജാ മന്ത്രിഭിഃ സഹിതഃ ശുചിഃ .

പുരഃ പുരോഹിതം കൃത്വാ ഗുരുപുത്രം സമഭ്യഗാത് .. 1 ..

കൃത്വാർഹണാം നൃപഃ സമ്യഗ്ദത്ത്വാസനമനുത്തമമ് .

പപ്രച്ഛ കുശലം ഗാം ച വിനിവേദ്യ പയസ്വിനീമ് .. 2 ..

സ ച താം നൃപപൂജാം വൈ പ്രത്യഗൃഹ്ണാദ്യഥാവിധി .

പപ്രച്ഛ കുശലം രാജ്ഞേ സ്വം നിവേദ്യ നിരാമയമ് .. 3 ..

കൃത്വാ കുശലസംപ്രശ്നമുപവിഷ്ടം സുഖാസനേ .

ശുക വ്യാസസുതം ശാന്തം പര്യപൃച്ഛത പാർഥിവഃ .. 4 ..

കിം നിമിത്തം മഹാഭാഗ നിഃസ്പൃഹസ്യ ച മാം പ്രതി .

ജാതം ഹ്യാഗമനം ബ്രൂഹി കാര്യം തന്മുനിസത്തമ .. 5 ..

ശുക ഉവാച

വ്യാസേനോക്തോ മഹാരാജ കുരു ദാരപരിഗ്രഹമ് .

സർവേഷാമാശ്രമാണാം ച ഗൃഹസ്ഥാശ്രമ ഉത്തമഃ .. 6 ..

മയാ നാങ്ഗീകൃതം വാക്യം മത്വാ ബന്ധം ഗുരോരപി .

ന ബന്ധോഽസ്തീതി തേനോക്തോ നാഹം തത്കൃതവാൻപുനഃ .. 7 ..

ഇതി സന്ദിഗ്ധമനസം മത്വാ സ മുനിസത്തമഃ .

ഉവാച വചനം തഥ്യം മിഥിലാം ഗച്ഛ മാ ശുചഃ .. 8 ..

യാജ്യോഽസ്തി ജനകസ്തത്ര ജീവന്മുക്തോ നരാധിപഃ .

വിദേഹോ ലോകവിദിതഃ പാതി രാജ്യമകണ്ടകമ് .. 9 ..

കുർവൻ രാജ്യം തഥാ രാജാ മായാപാശൈർന ബധ്യതേ .

ത്വം ബിഭേഷി കഥം പുത്ര വനവൃത്തിഃ പരന്തപ .. 10 ..

പശ്യ തം നൃപശാർദൂലം ത്യജ മോഹം മനോഗതമ് .

കുരു ദാരാന്മഹാഭാഗ പൃച്ഛ വാ ഭൂപതിം ച തമ് .. 11 ..

സന്ദേഹം തേ മനോജാതം കഥയിഷ്യതി പാർഥിവഃ .

തച്ഛ്രുത്വാ വചനം തസ്യ മാമേഹി തരസാ സുത .. 12 ..

സമ്പ്രാപ്തോഽഹം മഹാരാജ ത്വത്പുരേ ച തദാജ്ഞയാ .

മോക്ഷകാമോഽസ്മി രാജേന്ദ്ര ബ്രൂഹി കൃത്യം മമാനഘ .. 13 ..

തപസ്തീർഥവ്രതേജ്യാശ്ച സ്വാധ്യായസ്തീർഥസേവനമ് .

ജ്ഞാനം വാ വദ രാജേന്ദ്ര മോക്ഷം പ്രതി ച കാരണമ് .. 14 ..

ജനക ഉവാച

ശൃണു വിപ്രേണ കർതവ്യം മോക്ഷമാർഗാശ്രിതേന യത് .

ഉപനീതോ വസേദാദൗ വേദാഭ്യാസായ വൈ ഗുരൗ .. 15 ..

അധീത്യ വേദവേദാന്താന്ദത്ത്വാ ച ഗുരുദക്ഷിണാമ് .

സമാവൃത്തസ്തു ഗാർഹസ്ഥ്യേ സദാരോ നിവസേന്മുനിഃ .. 16 ..

ന്യായവൃത്തിസ്തു സന്തോഷീ നിരാശീ ഗതകല്മഷഃ .

അഗ്നിഹോത്രാദികർമാണി കുർവാണഃ സത്യവാക്ശുചിഃ .. 17 ..

പുത്രം പൗത്രം സമാസാദ്യ വാനപ്രസ്ഥാശ്രമേ വസേത് .

തപസാ ഷഡ്രിപൂഞ്ജിത്വാ ഭാര്യാം പുത്രേ നിവേശ്യ ച .. 18 ..

സർവാനഗ്നീന്യഥാന്യായമാത്മന്യാരോപ്യ ധർമവിത് .

വസേത്തുര്യാശ്രമേ ശ്രാന്തഃ ശുദ്ധേ വൈരാഗ്യസമ്ഭവേ .. 19 ..

വിരക്തസ്യാധികാരോഽസ്തി സംന്യാസേ നാന്യഥാ ക്വചിത് .

വേദവാക്യമിദം തഥ്യം നാന്യഥേതി മതിർമമ .. 20 ..

ശുകാഷ്ടചത്വാരിശദ്വൈ സംസ്കാരാ വേദബോധിതാഃ .

ചത്വാരിംശദ്ഗൃഹസ്ഥസ്യ പ്രോക്താസ്തത്ര മഹാത്മഭിഃ .. 21 ..

അഷ്ടൗ ച മുക്തികാമസ്യ പ്രോക്താഃ ശമദമാദയഃ .

ആശ്രമാദാശ്രമം ഗച്ഛേദിതി ശിഷ്ടാനുശാസനമ് .. 22 ..

ശുക ഉവാച

ഉത്പന്നേ ഹൃദി വൈരാഗ്യേ ജ്ഞാനവിജ്ഞാനസമ്ഭവേ .

അവശ്യമേവ വസ്തവ്യമാശ്രമേഷു വനേഷു വാ .. 23 ..

ജനക ഉവാച

ഇന്ദ്രിയാണി ബലിഷ്ഠാനി ന നിയുക്താനി മാനദ .

അപക്വസ്യ പ്രകുർവന്തി വികാരാംസ്താനനേകശഃ .. 24 ..

ഭോജനേച്ഛാം സുഖേച്ഛാം ച ശയ്യേച്ഛാമാത്മജസ്യ ച .

യതീ ഭൂത്വാ കഥം കുര്യാദ്വികാരേ സമുപസ്ഥിതേ .. 25 ..

ദുർജരം വാസനാജാലം ന ശാന്തിമുപയാതി വൈ .

അതസ്തച്ഛമനാർഥായ ക്രമേണ ച പരിത്യജേത് .. 26 ..

ഊർധ്വം സുപ്തഃ പതത്യേവ ന ശയാനഃ പതത്യധഃ .

പരിവ്രജ്യ പരിഭ്രഷ്ടോ ന മാർഗം ലഭതേ പുനഃ .. 27 ..

യഥാ പിപീലികാ മൂലാച്ഛാഖായാമധിരോഹതി .

ശനൈഃ ശനൈഃ ഫലം യാതി സുഖേന പദഗാമിനീ .. 28 ..

വിഹങ്ഗസ്തരസാ യാതി വിഘ്നശങ്കാമുദസ്യ വൈ .

ശ്രാന്തോ ഭവതി വിശ്രമ്യ സുഖം യാതി പിപീലികാ .. 29 ..

മനസ്തു പ്രബലം കാമമജേയമകൃതാത്മഭിഃ .

അതഃ ക്രമേണ ജേതവ്യമാശ്രമാനുക്രമേണ ച .. 30 ..

ഗൃഹസ്ഥാശ്രമസംസ്ഥോഽപി ശാന്തഃ സുമതിരാത്മവാൻ .

ന ച ഹൃഷ്യേന്ന ച തപേല്ലാഭാലാഭേ സമോ ഭവേത് .. 31 ..

വിഹതം കർമ കുർവാണസ്ത്യജംശ്ചിന്താന്വിതം ച യത് .

ആത്മലാഭേന സന്തുഷ്ടോ മുച്യതേ നാത്ര സംശയഃ .. 32 ..

പശ്യാഹം രാജ്യസംസ്ഥോഽപി ജീവന്മുക്തോ യഥാനഘ .

വിചരാമി യഥാകാമം ന മേ കിഞ്ചിത്പ്രജായതേ .. 33 ..

ഭുഞ്ജാനോ വിവിധാൻഭോഗാൻകുർവൻകാര്യാണ്യനേകശഃ .

ഭവിഷ്യാമി യഥാഹം ത്വം തഥാ മുക്തോ ഭവാനഘ .. 34 ..

കഥ്യതേ ഖലു യദ്ദൃശ്യമദൃശ്യം ബധ്യതേ കുതഃ .

ദൃശ്യാനി പഞ്ചഭൂതാനി ഗുണാസ്തേഷാം തഥാ പുനഃ .. 35 ..

ആത്മാ ഗമ്യോഽനുമാനേന പ്രത്യക്ഷോ ന കദാചന .

സ കഥം ബധ്യതേ ബ്രഹ്മന്നിർവികാരോ നിരഞ്ജനഃ .. 36 ..

മനസ്തു സുഖദുഃഖാനാം മഹതാം കാരണം ദ്വിജ .

ജാതേ തു നിർമലേ ഹ്യസ്മിൻസർവം ഭവതി നിർമലമ് .. 37 ..

ഭ്രമൻസർവേഷു തീർഥേഷു സ്നാത്വാ സ്നാത്വാ പുനഃ പുനഃ .

നിർമലം ന മനോ യാവത്താവത്സർവം നിരർഥകമ് .. 38 ..

ന ദേഹോ ന ച ജീവാത്മാ നേന്ദ്രിയാണി പരന്തപ .

മന ഏവ മനുഷ്യാണാം കാരണം ബന്ധമോക്ഷയോഃ .. 39 ..

ശുദ്ധോ മുക്തഃ സദൈവാത്മാ ന വൈ ബധ്യേത കർഹിചിത് .

ബന്ധമോക്ഷൗ മനഃസംസ്ഥൗ തസ്മിഞ്ഛാന്തേ പ്രശാമ്യതി .. 40 ..

ശത്രുർമിത്രമുദാസീനോ ഭേദാഃ സർവേ മനോഗതാഃ .

ഏകാത്മത്വേ കഥം ഭേദഃ സമ്ഭവേദ്ദ്വൈതദർശനാത് .. 41 ..

ജീവോ ബ്രഹ്മ സദൈവാഹം നാത്ര കാര്യാ വിചാരണാ .

ഭേദബുദ്ധിസ്തു സംസാരേ വർതമാനാ പ്രവർതതേ .. 42 ..

അവിദ്യേയം മഹാഭാഗ വിദ്യാ ചൈതന്നിവർതനമ് .

വിദ്യാവിദ്യേ ച വിജ്ഞേയേ സർവദൈവ വിചക്ഷണൈഃ .. 43 ..

വിനാതപം ഹി ഛായായാ ജ്ഞായതേ ച കഥം സുഖമ് .

അവിദ്യയാ വിനാ തദ്വത്കഥം വിദ്യാം ച വേത്തി വൈ .. 44 ..

ഗുണാ ഗുണേഷു വർതന്തേ ഭൂതാനി ച തഥൈവ ച .

ഇന്ദ്രിയാണീന്ദ്രിയാർഥേഷു കോ ദോഷസ്തത്ര ചാത്മനഃ .. 45 ..

മര്യാദാ സർവരക്ഷാർഥം കൃതാ വേദേഷു സർവശഃ .

അന്യഥാ ധർമനാശഃ സ്യാത്സൗഗതാനാമിവാനഘ .. 46 ..

ധർമനാശേ വിനഷ്ടഃ സ്യാദ്വർണാചാരോഽതിവർതിതഃ .

അതോ വേദപ്രദിഷ്ടേന മാർഗേണ ഗച്ഛതാം ശുഭമ് .. 47 ..

ശുക ഉവാച

സന്ദേഹോ വർതതേ രാജന്ന നിവർതതി മേ ക്വചിത് .

ഭവതാ കഥിതം യത്തേച്ഛൃണ്വതോ മേ നരാധിപ .. 48 ..

വേദധർമേഷു ഹിംസാ സ്യാദധർമബഹുലാ ഹി സാ .

കഥം മുക്തിപ്രദോ ധർമോ വേദോക്തോ ബത ഭൂപതേ .. 49 ..

പ്രത്യക്ഷേണ ത്വനാചാരഃ സോമപാനം നരാധിപ .

പശൂനാം ഹിംസനം തദ്വദ്ഭക്ഷണം ചാമിഷസ്യ ച .. 50 ..

സൗത്രാമണൗ തഥാ പ്രോക്തഃ പ്രത്യക്ഷേണ സുരാഗ്രഹഃ .

ദ്യൂതക്രീഡാ തഥാ പ്രോക്താ വ്രതാനി വിവിധാനി ച .. 51 ..

ശ്രൂയതേ സ്മ പുരാ ഹ്യാസീച്ഛശബിന്ദുർനൃപോത്തമഃ .

യജ്വാ ധർമപരോ നിത്യം വദാന്യഃ സത്യസാഗരഃ .. 52 ..

ഗോപ്താ ച ധർമസേതൂനാം ശാസ്താ ചോത്പഥഗാമിനാമ് .

യജ്ഞാശ്ച വിഹിതാസ്തേന ബഹവോ ഭൂരിദക്ഷിണാഃ .. 53 ..

ചർമണാം പർവതോ ജാതോ വിന്ധ്യാചലസമഃ പുനഃ .

മേഘാമ്ബുപ്ലാവനാജ്ജാതാ നദീ ചർമണ്വതീ ശുഭാ .. 54 ..

സോഽപി രാജാ ദിവം യാതഃ കീർതിരസ്യാചലാ ഭുവി .

ഏവം ധർമേഷു വേദേഷു ന മേ ബുദ്ധിഃ പ്രവർതതേ .. 55 ..

സ്ത്രീസങ്ഗേന സദാ ഭോഗേ സുഖമാപ്നോതി മാനവഃ .

അലാഭേ ദുഃഖമത്യന്തം ജീവന്മുക്തഃ കഥം ഭവേത് .. 56 ..

ജനക ഉവാച

ഹിംസാ യജ്ഞേഷു പ്രത്യക്ഷാ സാഹിംസാ പരികീർതിതാ .

ഉപാധിയോഗതോ ഹിംസാ നാന്യഥേതി വിനിർണയഃ .. 57 ..

യഥാ ചേന്ധനസംയോഗാദഗ്നൗ ധൂമഃ പ്രവർതതേ .

തദ്വിയോഗാത്തഥാ തസ്മിന്നിർധൂമത്വം വിഭാതി വൈ .. 58 ..

അഹിംസാം ച തഥാ വിദ്ധി വേദോക്താം മുനിസത്തമ .

രാഗിണാം സാപി ഹിംസൈവ നിഃസ്പൃഹാണാം ന സാ മതാ .. 59 ..

അരാഗേണ ച യത്കർമ തഥാഹങ്കാരവർജിതമ് .

അകൃതം വേദവിദ്വാംസഃ പ്രവദന്തി മനീഷിണഃ .. 60 ..

ഗൃഹസ്ഥാനാം തു ഹിംസൈവ യാ യജ്ഞേ ദ്വിജസത്തമ .

അരാഗേണ ച യത്കർമ തഥാഹംകാരവർജിതമ് .. 61 ..

സാഹിംസൈവ മഹാഭാഗ മുമുക്ഷൂണാം ജിതാത്മനാമ് .. 62 ..

ഇതി ശ്രീമദ്ദേവീഭാഗവതേ മഹാപുരാണേഽഷ്ടാദശസാഹസ്ര്യാം സംഹിതായാം പ്രഥമസ്കന്ധേ ശുകായ ജനകോപദേശവർണനം നാമാഷ്ടാദശോഽധ്യായഃ .. 18 ..

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=ദേവീഭാഗവതപുരാണമ്/സ്കന്ധഃ_01/അധ്യായഃ_18&oldid=75563"
ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്

-